

การจับผู้ต้องหาในคดีอาญา : ศึกษาผลกระทบบการบังคับใช้มาตรา 237 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2540 ในชั้นพนักงานสอบสวน

ร้อยตำรวจเอก คมกริช สังข์ทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-4846-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 2193728x

21 ก.ย. 2549

ARRESTING ACCUSED PERSONS IN CRIMINAL CASES : A STUDY OF IMPACTS OF
ENFORCING THE CONSTITUTION OF THAILAND B.E. 2540 SECTION 237
BY INQUIRY OFFICERS

Police Captain Komkrit Songthong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-4846-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การจับผู้ต้องหาในคดีอาญา : ศึกษาผลกระทบการบังคับใช้มาตรา 237 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ในชั้นพนักงานสอบสวน

โดย

ร้อยตำรวจเอก คมกริช สังข์ทอง

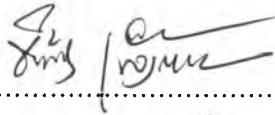
สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร. ปาริณา ศรีวินิชย์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณะบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธิติพันธ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. ปาริณา ศรีวินิชย์)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ จรัญ ภัคดีชนากุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลินทิพย์ โสทธิพันธ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ)

ร้อยตำรวจเอก คมกริช สังข์ทอง : การจับผู้ต้องหาในคดีอาญา : ศึกษาผลกระทบการบังคับใช้
มาตรา 237 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ในชั้นพนักงานสอบสวน.
(ARRESTING ACCUSED PERSONS IN CRIMINAL CASES ; A STUDY OF IMPACTS
OF ENFORCING THE CONSTITUTION OF THAILAND B.E. 2540 SECTION 237 BY
INQUIRY OFFICERS) อ. ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ปาริมา ศรีวนิชย์, 138 หน้า.
ISBN 974-17-4846-9.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) มาตรา 237 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 11
ตุลาคม 2545 ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ในการจับหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดในการจับ
การกำหนดให้ศาลเป็นองค์กรเดียวในการออกหมายจับ และกำหนดเหตุในการออกหมายจับไว้อย่าง
รัดกุม ตลอดจนกำหนดกระบวนการภายหลังการจับ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อ
ปฏิบัติงานของผู้มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานสอบสวนที่มีอำนาจ
หน้าที่ในการสอบสวนคดีอาญา เนื่องจากยังขาดความเข้าใจในหลักเกณฑ์การจับที่ได้มีการเปลี่ยนแปลง
ทั้งในข้อกฎหมาย การตีความที่นำไปสู่การปฏิบัติ การนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปบังคับใช้กับกฎหมาย
อื่น และการประสานงานระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้ชี้ให้เห็น
ผลกระทบที่เกิดขึ้นดังกล่าว เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ แนวทางปฏิบัติของ
พนักงานสอบสวน และพัฒนาความร่วมมือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมที่
เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์..... ลายมือชื่อนิติศ.....
ปีการศึกษา..... 2546..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4386059734 : MAJOR LAWS

KEY WORD: ARRESTING / IMPACTS / CONSTITUTION 237 / INQUIRY OFFICERS /

KOMKRIT SONGTHONG : ARRESTING ACCUSED PERSONS IN CRIMINAL CASES :
A STUDY OF IMPACTS OF ENFORCING THE CONSTITUTION OF THAILAND B.E.
2540 SECTION 237 BY INQUIRY OFFICERS. THESIS ADVISOR :Dr. PAREENA
SRIVANIT,138 pp. ISBN 974-17-4846-9.

After the Constitution of Thailand B.E.2540 section 237 entered into force in 2002, it has changed rules and procedures of arresting accused persons in criminal cases. The changes include the granting of power to issue an arrest warrant to the court, and the guarantee of rights to accused persons after the arrest occurs. These new procedure has had impacts on the administration of justice especially in the stage of inquiry, due to misunderstanding and lack of knowledge of the authorities as well as the lack of proper co-operation among criminal justice agencies. This thesis focuses on the study of impacts of law enforcement and bring all suggestiones to improve legal provisions and regulations and also to develop the co-operation among authorities in criminal justice system to meet the ultimate objective of the Constitution of Thailand B.E. 2540 section 237.

Field of study.....LAWS.....Student's signature.....

Academic year ...2003..... Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากผู้เขียนได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ดร. ปาริณา ศรีวนิชย์ ที่ได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้ให้คำแนะนำตลอดจนแนวคิดอันเป็นประโยชน์ในการเขียนวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่าน รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโยภาสที่กรุณา รับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งท่านศาสตราจารย์ จรรย์ ภักดีชนากุล ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฉันทิชย์ โสคติพันธ์ ท่านอาจารย์ชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ ท่านอาจารย์ พลตำรวจโท จักรทิพย์ กุญชร ณ อยุธยา ซึ่งท่านเหล่านี้ได้กรุณา รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้ให้แง่คิดรวมทั้งชี้แนะหลักเกณฑ์ที่สำคัญตลอดจนแนวทางที่ถูกต้องแก่ผู้เขียน

ผู้เขียนขอขอบพระคุณพันตำรวจโท สมพร แดงดี พันตำรวจตรี พิณิจ ลือปือ ที่ได้สละเวลาช่วยเหลือให้คำปรึกษารวมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ผู้เขียนยังขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ประจำห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของหนังสือหรือเอกสารต่างๆ รวมทั้งกำลังใจที่มีให้ผู้เขียนเสมอมา

ผู้เขียนขอขอบคุณสำหรับกำลังใจและความช่วยเหลือจากครอบครัวอันเป็นที่รักยิ่งของผู้เขียนและบรรดาญาติสนิททั้งหลาย รวมทั้งบรรดาพี่ๆ น้องๆ และเพื่อนๆ ชาวศูนย์ข้อมูลอาชญากรรมทางธุรกิจและการฟอกเงิน คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่าน

สุดท้ายนี้ผู้เขียนขอระลึกถึงพระคุณของบิดามารดา ที่ได้ให้กำลังใจในการดำเนินชีวิตและการศึกษาแก่ลูกเสมอมา อีกทั้งผู้เขียนขอระลึกถึงพระคุณของครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมบ่มนิสัยและได้ให้วิชาความรู้

ทั้งนี้หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังมีส่วนดีที่สามารถนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ได้ไม่มากก็น้อย ผู้เขียนขอยกส่วนดีนั้นเพื่อเป็นกตัญญูกตเวทิตาต่อบิดามารดาอันเป็นที่รักยิ่งรวมทั้งแต่ครูบาอาจารย์ของผู้เขียน หากแม้ว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนก็ขออ้อมรับข้อผิดพลาดดังกล่าวไว้แต่เพียงผู้เดียว และกราบขอภัยในความผิดพลาดมา ณ ที่นี้ด้วย

ร้อยตำรวจเอก คมกริช สังข์ทอง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 สมมติฐาน.....	3
1.3 วัตถุประสงค์.....	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.5 วิธีการวิจัย.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5

บทที่ 2 การจับผู้ต้องหาในคดีอาญาและที่มาของมาตรา 237

แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540.....	6
2.1 การจับผู้ต้องหาในคดีอาญา.....	6
2.1.1 ความหมายของผู้ต้องหาและผู้ถูกจับ.....	6
2.1.2 ความหมายของการจับ.....	12
2.1.3 หลักเกณฑ์การจับ.....	18
2.1.3.1 การจับโดยมีหมาย.....	18
2.1.3.2 การจับโดยไม่มีหมาย.....	20
2.2 ที่มาของรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. 2540 มาตรา 237.....	28
2.2.1 ที่มาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540.....	28
2.2.2 แนวคิดและที่มาของรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. 2540 มาตรา 237.....	31
2.2.2.1 แนวคิดในการจับบุคคลในคดีอาญา.....	37
2.2.2.2 หลักเกณฑ์ในการออกหมายจับ.....	38
2.2.2.3 กระบวนการภายหลังการจับและสิทธิของผู้ถูกจับ.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 3 ผลกระทบในการออกหมายจับ.....	54
3.1 ผลกระทบในเหตุแห่งการออกหมายจับ.....	55
3.1.1 การพิจารณาหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะได้กระทำความผิด.....	55
3.1.2 การขอออกหมายจับบุคคลไม่ทราบชื่อ.....	71
3.1.3 การขอออกหมายจับกรณีหมายจับเดิม ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ออกไว้ก่อน รัฐธรรมนูญฯ มาตรา 237 มีผลใช้บังคับ.....	73
3.1.4 การขอออกหมายจับกรณีพนักงานสอบสวน อายัดตัวผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังที่เรือนจำในเขตอำนาจศาลอื่น.....	74
3.1.5 การออกหมายจับกรณีผู้ต้องหาเข้ามาอบตัว ต่อพนักงานสอบสวน.....	87
3.1.6 ศาลสั่งยกคำร้องขอออกหมายจับมีผลผูกพัน การให้ความเห็นทางคดีของพนักงานสอบสวนหรือไม่.....	89
3.2 ผลกระทบในกระบวนการออกหมายจับ.....	90
3.2.1 การพิมพ์ข้อความในหมายจับและดำเนินรูปพรรณ.....	91
3.2.2 การแก้ไขหมายจับหลังศาลลงนามอนุมัติออกหมายจับ.....	93
3.2.3 คุณสมบัติของผู้ร้องขอออกหมายจับและการเรียกสอบถามผู้ร้อง.....	94
3.2.4 การขอออกหมายจับนอกเวลาทำการของศาล.....	96
3.2.5 จำนวนพยานเอกสารประกอบการขอออกหมายจับ.....	96
บทที่ 4 ผลกระทบในการจับ โดยไม่มีหมายและกระบวนการภายหลังการจับ.....	99
4.1 ผลกระทบการจับโดยไม่มีหมาย.....	99
4.1.1 เหตุจำเป็นอย่างอื่นให้จับโดยไม่มีหมาย.....	100
4.1.2 ความสับสนระหว่างการแข่งขันข้อหาและการจับของพนักงานสอบสวน.....	107
4.1.3 กรณีผู้ต้องหาเป็นเด็กหรือเยาวชนเข้ามาอบตัวโดยไม่มีหมายจับ.....	108
4.2 ผลกระทบในกระบวนการภายหลังการจับ.....	113
4.2.1 การนำตัวผู้ถูกจับไปศาล.....	114
4.2.2 การแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับ.....	119
4.2.3 การได้รับโอกาสแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับไว้วางใจทราบ.....	120

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....122

 5.1 บทสรุป.....122

 5.2 ข้อเสนอแนะ.....124

รายการอ้างอิง.....135

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....138